

§ 394

Planeringsdirektiv 2021

KSN-2020-03215

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** fastställa planeringsdirektiv för Mål och budget 2022 med plan för 2023–2024 samt tidplan för arbetet enligt ärendets bilaga.

Sammanfattning

I december 2014 beslutade kommunstyrelsen om planeringsdirektiv för en ny mål- och budgetprocess. Mål- och budgetprocessen har sedan dess för varje år reviderats för att öka kvaliteten i de ekonomiska underlagen, skapa mer delaktighet från nämnder och bolagsstyrelser samt öka genomslagskraften för den politiska viljan.

Planeringsdirektivet 2021 beskriver fokus och förutsättningar för arbetet med Mål och budget 2022–2024.

Kommunfullmäktige beslutade den 2–3 november 2020 om Mål och budget 2021 med plan för 2022–2023. I och med det fastställdes kommunens inriktningsmål och indikatorer. Nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhets- och affärsplaner beslutas i respektive nämnd och bolagsstyrelse senast 31 december 2020.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Bilaga Tidplan Mål och budgetprocess

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M) yrkar, med instämmande från Jonas Petersson (C):

(1) att i planeringen för Mål och budget 2022 pröva en skattesänkning om 30 öre för 2022 alternativt i planen för 2023-2024,

(2) att ytterligare öka tydligheten i styrningen gentemot förvaltningar och bolag avseende mål och uppdrag där målsättningen är minska antalet uppdrag och mål.

Erik Pelling (S) yrkar avslag till Fredrik Ahlstedt (M) yrkanden.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2020-12-08

Jonas Segersam (KD) yrkar bifall till Fredrik Ahlstedts (M) första (1) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer först Fredrik Ahlstedts (M) första (1) yrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Fredrik Ahlstedts (M) andra (2) yrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer slutligen föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Moderaterna vill på sikt se att Uppsala har en skattesats i linje med snittet i Stockholms län, vilket är 18,42 procent. Detta kan jämföras med Uppsalas betydligt högre kommunalskatt om 21,14 procent. Det finns ingen anledning till att Uppsalas verksamheter eller investeringar ska kosta mer för invånarna än i andra jämförbara kommuner. Därför vill vi, i planeringen för Mål och budget 2022 pröva en skattesänkning om 30 öre för att återställa den skattehöjning om 30 öre som Socialdemokraterna genomförde 2016. När människor får behålla mer i plånboken varje månad ökar incitamenten till jobb, vilket i sin tur stimulerar företag och ger mer pengar till Uppsalas gemensamma välfärd. Det kommer att vara nödvändigt i efterdyningarna av pandemin. Kommunen ska fokusera på sina kärnuppgifter. Uppsala kommun varken kan eller ska göra för många saker samtidigt. Ett färre antal uppdrag innebär en fokusering på kommunens verksamhet och en ökad tydlighet i styrningen gentemot förvaltningar och bolag under planperioden.

Jonas Petersson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till Kommunstyrelsen

Datum:
2020-11-30

Diarienummer:
KSN-2020-03215

Handläggare:
Maria Ahrgren

Planeringsdirektiv 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

1. **att** fastställa planeringsdirektiv för Mål och budget 2022 med plan för 2023–2024 samt tidplan för arbetet enligt ärendets bilaga.

Ärendet

I december 2014 beslutade kommunstyrelsen om planeringsdirektiv för en ny mål- och budgetprocess. Mål- och budgetprocessen har sedan dess för varje år reviderats för att öka kvaliteten i de ekonomiska underlagen, skapa mer delaktighet från nämnder och bolagsstyrelser samt öka genomslagskraften för den politiska viljan.

Planeringsdirektivet 2021 beskriver fokus och förutsättningar för arbetet med Mål och budget 2022–2024.

Kommunfullmäktige beslutade den 2–3 november 2020 om Mål och budget 2021 med plan för 2022–2023. I och med det fastställdes kommunens inriktningsmål och indikatorer. Nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhets- och affärsplaner beslutas i respektive nämnd och bolagsstyrelse senast 31 december 2020.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Den demografiska utvecklingen, invånares förväntningar och att Uppsala växer ställer fortsatt krav på kommunal välfärd, på fysiskt och socialt investeringsperspektiv i samhällsplaneringen samt på stärkt integration för att säkra ett hållbart samhälle. FN:s

agenda för hållbar utveckling balanserar de tre dimensionerna, den ekonomiska, den sociala och den ekologiska hållbarheten. Uppsala kommun arbetar med mål- och resultatstyrning. Det betyder att politiker styr utifrån de mål de sätter upp och de resultat som kommunens verksamheter ska uppnå. Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges nio inriktningsmål som styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten:

1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.
2. Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i.
3. Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande.
4. Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.
5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.
6. Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.
7. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning upplever trygghet, frihet och tillgänglighet.
8. I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.
9. Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.

Konsekvenserna av Corona-pandemin är ännu inte överblickbara men 2020 års pandemi har på kort tid förändrat de ekonomiska förutsättningarna för kommunen som framöver ställs inför nya utmaningar. De statliga stödåtgärderna till kommunsektorn, företag och hushåll har bidragit till att dämpa de ekonomiska konsekvenserna av pandemin, men de generella statsbidragen och merparten av de statliga stödåtgärderna är av tillfällig karaktär och löser inte de långsiktiga och därmed strategiska utmaningarna. För att klara välfärdsuppdraget och samtidigt finansiera en betydande del av investeringarna och samhällsbygget måste kommunen fortsätta sänka sina kostnader och skapa resultat bland annat genom effektiviseringar, förändrade arbetssätt och implementering av ny teknik.

Den ekonomiska planeringen för planperioden ska därför ha fokus på ekonomisk styrning i syfte att stärka Uppsala kommuns finansiella ställning både på lång och kort sikt. De finansiella målen styr mot stärkt balansräkning och hållbar tillväxt:

1. Ekonomiskt resultat, kommun
  - Minst två procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning.
2. Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtagande
  - Soliditeten ska under perioden stärkas, inom ett intervall om 19–21 procent.
3. Låneskuld per invånare
  - Skuldutvecklingen ska begränsas och över tid inte öka mer än fem procent årligen.

Inför budgetarbetet med Mål och budget 2022 med plan för 2023–2024 föreslås följande fokus och justeringar i mål- och budgetprocessen för att stärka arbete med att skapa en hållbar kommun, både ekonomiskt, ekologiskt och socialt:

- Särskilt fokus läggs på hela kommunkoncernens samarbete för att stärka arbetet utifrån de i Mål och budget 2021–23 beskrivna fyra prioriterade fokusområdena: *Jobb och företagande, likvärdig skola, trygghet och fossilfritt 2030*.
- Den ekonomiska styrningen av större projekt, såväl investeringsprojekt som andra större projekt, stärks och ska i ökad grad ske utifrån koncerngemensamma arbetssätt, stöd och modeller som möjliggör att ekonomiska ramar hålls samtidigt som kvalitetsmål uppnås så att driftskostnader och funktion möter förutsättningar och behov. I detta arbete ska särskilt relationen till och arbetet med Uppsala-paketet och lokalförsörjningsprocessen tas med.
- Den nya resursfördelningsmodellen fortsätter att implementeras för att närmare möta verksamhetens behov av resurser (kommunbidrag) i förhållande till kostnadsutveckling och demografiutveckling över tid. En översyn ska genomföras för att säkerställa en ändamålsenlig balans mellan kommunfullmäktiges styrning och nämndens mandat för fördelning av budgetramen (kommunbidraget) på verksamhetsnivå. Processen för behovsbedömningar som grund för fördelning fortsätter att utvecklas.
- En särskild följsamhet mot bolagsstyrelsernas och nämndernas verksamheter utifrån konsekvenser av pandemin ska säkerställas.
- Under 2020 har nya arbetssätt och mötesformer använts för att säkra verksamheternas arbete under rådande pandemi och i och med det har förbättrings-, innovations- och digitaliseringsarbetet har fått en stark skjuts framåt. Särskilt fokus läggs nu på att omhänderta denna förändringskraft i den fortsatta verksamhetsutvecklingen. Vidare ska ändamålsenliga indikatorer för att följa utvecklingen ska tas fram, där även politiska ambitioner för planperioden tydliggörs.
- Under 2020 implementerades Uppsalahems och Uppsala konsert och kongress nya ägaridéer. Under 2021 ska fler av bolagen processa fram sin ägaridé för att tydliggöra ägarens syn på bolagets roll i Uppsalas långsiktiga utveckling. Den möjliggör en perspektivförskjutning mot en mer tillitsbaserad styrning och är en grund för kvalitativa samtal, uppföljning och ägardialog i form av hur man lever idén.
- Förslag på Mål och budget 2022–2024 behandlas i kommunstyrelsens arbetsutskott den 7 september och skickas därefter ut på remiss till nämnder för yttrande samt kvalitetssäkring. I samband med detta föreslår nämnder och bolagsstyrelser sina taxor och avgifter för kommunfullmäktige att besluta.

Förslag på reviderad mål- och budgetprocess redovisas i **bilaga**.

Ekonomiska konsekvenser

Genom ett effektivt och strukturerat budgetarbete säkerställs att kommunens ekonomi blir långsiktigt hållbar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Bilaga Tidplan Mål och budgetprocess

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

